

ZEMLINSKÉHO KVARTETO

Koncerty série 4plus 2021 (4. ročník)

Antonín Dvořák – Souborné provedení smyčcových kvartetů

POCTA A. DVOŘÁKOVI A JEHO 180. VÝROČÍ NAROZENÍ

www.zemlinskyquartet.cz

Petr Holman

+420 777315433

zemlinskyq@gmail.com

V roce 2018 založilo Zemlinského kvarteto koncertní sérii 4plus – večery komorní hudby, na kterých se kromě Zemlinského kvarteta představují vzácní hosté z Čech i ze zahraničí. Za vznikem série stály dvě silné motivační ideje. První z nich byla touha členů kvarteta uspořádat si svou vlastní sérii koncertů v Praze, díky které by se soubor mohl častěji prezentovat našemu domácímu publiku, kterou by si mohl sám dramaturgicky naplánovat a na které by též mohl představit zajímavé hosty, se kterými se setkal během mnoha let celosvětové koncertní činnosti. A druhá z nich dojde naplnění právě v roce 2021...

V letech 2007-2014 natočilo Zemlinského kvarteto kompletní dílo pro smyčcové kvarteto nejznámějšího českého autora Antonína Dvořáka; jedná se teprve o čtvrtý soubor v historii, který se pustil do tak velikého a závažného projektu. Velkou výzvou pro kvarteto již dávno představovala myšlenka souborného provedení všech těchto Dvořákových komorních děl na koncertním pódiu. Nejvhodnějším rokem se zdál být rok 2021, kdy si budeme připomínat 180. výročí narození Antonína Dvořáka. Právě tam tedy soubor směřoval celý vývoj série 4plus – k šesti koncertům z díla A. Dvořáka, na kterých kromě všech čtrnácti kvartetů zazní též další známá komorní díla. Bude to slavný violový kvintet op. 97, kde se jako host uvede skvělý český violista Karel Untermüller, posluchači také uslyší smyčcový sextet, který Zemlinského kvarteto provede společně s bratry Petrem a Pavlem Šporclovými, v nové úpravě Cypřišů pro soprán a smyčcové kvarteto se představí Michaela Gemrotová a budeme se velmi těšit na opětovnou spolupráci s Pražským komorním baletem, který pro naši sérii připravuje novou choreografii na jeden z méně hraných Dvořákových kvartetů – kvartet d moll op. 34.

První Dvořákovy smyčcové kvartety vznikly ještě během skladatelových studií. Všechny byly velmi rozsáhlé – autor experimentoval s melodickým materiálem a s nejrůznějšími skladatelskými technikami. První kvartet A dur tak měl neuvěřitelných 65 minut, třetí kvartet D dur dokonce přes 70 minut... Sám autor se ale později vrátil k materiálu prvního kvartetu, lehce jej přepracoval, ale především jej výrazně proškrtal, čímž jej zkrátil o polovinu na 32 minut, a prohlásil jej za své plnohodnotné dílo – první smyčcový kvartet op. 2. Druhý, třetí a čtvrtý kvartet nicméně neupravoval, nezdály se mu příliš dobré, a tak jejich partitury spálil. Nevěděl ale, že existuje ještě jeden jejich opis, a díky tomu se tato díla zachovala i pro nás. Jejich původní rozsah je nicméně pro koncertní provedení velmi nepraktický. Editoři kritického vydání not se tedy ve druhé polovině 20. století rozhodli vydat tiskem díla kompletní, nicméně v notách navrhli škrty, které odpovídají stylu autorovy práce na revizi prvního kvartetu a které vedou k podstatnému zkrácení a zpřehlednění všech těchto raných děl. Zemlinského kvarteto tedy tyto škrty vzalo v úvahu, a to jak při natáčení kompletu na CD, tak při koncertních provedeních. Všechny Dvořákovy smyčcové kvartety se tak dostaly do rozsahu 25-40 minut, díky čemuž je možné provádět tři komorní díla během jednoho večera.
